

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

portugalski

Swipe to change

Elektronička obrada predmeta i elektronička komunikacija sa sudovima

Portugal

1 Je li moguće pokrenuti sudski postupak putem interneta?

Da, u Portugalu se zahtjevi mogu podnijeti internetom te su u tu svrhu uspostavljene posebne aplikacije informacijske tehnologije: Citius i Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine.

Citius

U načelu, u građanskom se postupku podnesci i dokumenti mogu podnijeti na platformi *Citius* na poveznici <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> u skladu s postupcima i uputama koji su tamo utvrđeni.

U okviru platforme *Citius* pružaju se posebni moduli kako bi suci, tužitelji i sudski službenici mogli obrađivati postupke i podnositi službene dokumente, a pravni zastupnici podnositi službene dokumente i imati uvid u postupke (članak 3. Provedbene odluke ministra (*Portaria*) br. 280/2013).

Za pristup odvjetnika, odvjetničkih vježbenika i pravnih savjetnika sustavu potrebna je registracija kod tijela odgovornog za upravljanje pristupom sustavu. Pristup se temelji na informacijama dobivenima od relevantnih strukovnih udruženja o valjanosti registracije člana.

Nakon registracije izdaju se tajne, osobne i neprenosive informacije, čime se omogućava pristup ograničenom dijelu platforme.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Kad je riječ o nasljeđivanju, od 2. rujna 2013. u predmetima u kojima je postupak nasljeđivanja radi podjele imovine spor, zainteresirane strane mogu odabrati javnobilježnički ured u kojem žele pokrenuti postupak popisivanja imovine, pod uvjetom da postoji relevantna veza s podjelom imovine na temelju mjesta gdje je nasljedstvo otvoreno, lokacije većine nekretnina ili poslovnih ustanova koje čine dio nasljedstva ili mjesta boravišta većine izravno zainteresiranih strana u navedenoj podjeli imovine. Postupak se upućuje sudu u određenim fazama kako bi sudac donio odluku te potvrdio podjelu imovine. Popisivanje imovine trebali bi, po mogućnosti elektroničkim putem, obaviti javni bilježnici u skladu s Provedbenom uredbom ministra br. 278/2013 od 26. kolovoza 2013. (članak 2. Zakona br. 117/2019).

2 Ako jest, za koje je vrste predmeta to moguće? Postoje li postupci koji su dostupni isključivo putem interneta?Citius

U načelu, svi sudski postupci, tj. glavne pravne radnje, privremene mjere, sporedni postupci, pojedinačne sudske obavijesti i svi drugi postupci, neovisno o tome jesu li spojeni ili samostalni, uključujući žalbe, sad su elektronički i obrađuju se samo na platformi *Citius* (članak 3. Provedbene odluke ministra br. 280/2013).

Kad je riječ o predmetima pokrenutima pred sudovima, platforma *Citius* omogućava pokretanje i obradu:

(a) parničnih postupaka, privremenih mjera i pojedinačnih sudske obavijesti, osim postupaka zaštite djece te zahtjeva za odštetu u parničnom postupku ili parničnih postupaka izvršenja pokrenutih u vezi s kaznenim postupkom;

(b) parničnih postupaka izvršenja i svih sporednih postupaka koji su povezani s izvršenjem (u ovom slučaju postupci izvršenja, zajedno s ispisom svih dokumenata koji se smatraju ključnima, trebaju se provesti samo nakon što sud zaprimi zahtjev ili informaciju zbog koje je nužna njegova intervencija).

Isto se primjenjuje na postupak za izdavanje platnog naloga. Upućujemo na odgovarajući informativni članak.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Podnošenje zahtjeva za postupak popisivanja imovine javnom bilježniku, sva osporavanja i sve naknadne radnje moraju se izvršiti, kad god je to moguće, na Platformi za upravljanje postupkom popisivanja imovine (članak 6. Zakona br. 23/2013).

3 Je li usluga dostupna u svako doba (tj. 24 sata dnevno, 7 dana u tjednu) ili samo u određeno vrijeme? Ako je dostupna samo u određeno vrijeme, koje je to vrijeme?

U načelu, opisane usluge dostupne su 24 sata na dan, sedam dana u tjednu.

4 Treba li navesti detalje o tužbi u nekom određenom obliku?Citius

Podnesci bi se trebali dostaviti popunjavanjem obrazaca dostupnih na internetskoj stranici navedenoj u odgovoru na pitanje 1., kojima bi trebalo priložiti:

(a) datoteke s drugim, zakonom propisanim informacijama, materijalni sadržaj podneska i ostale informacije koje pravni zastupnik smatra važnima, a koje nije moguće navesti u nekom od polja na obrascu i

(b) dokumente koji se moraju priložiti podnesku.

Ako se podnesci i dokumenti podnose na taj način, moraju biti elektronički potpisani na platformi Citius upotrebom digitalnog certifikata kojim se trajno jamči profesionalni status potpisnika.

Spisi i dokumenti moraju biti u *prijenosnom formatu dokumenta* (.pdf), po mogućnosti u inačici PDF/A, i imati pretraživ sadržaj (članak 8. Provedbene odluke ministra br. 280/2013).

Kad je riječ o zahtjevima za pokretanje postupka izdavanja platnog naloga, spisi trebaju biti na *jeziku za označivanje podataka* (.xml); specifikacije se mogu pronaći na <https://www.citius.mj.pt/portal/consultas/injuncoes/injunformato.aspx>

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Zahtjev za postupak popisivanja imovine može podnijeti:

(a) zainteresirana strana ili pravni zastupnik, ispunjavanjem električnog obrasca za pokretanje postupka popisivanja imovine koji je dostupan na platformi, i prilaganjem relevantnih dokumenata u skladu s navedenim postupcima i uputama

(b) zainteresirana strana u javnobilježničkom uredu, u fizičkom obliku, podnošenjem predloška za zahtjev za postupak popisivanja imovine iz prethodnog članka, zajedno s relevantnim dokumentima (članak 4. Provedbene odluke ministra br. 278/2013).

Pristup navedenim internetskim stranicama ostvaruju elektroničkim certifikatom kako slijedi:

- (a) građani, digitalnim certifikatom koji je uključen u njihove osobne iskaznice
- (b) odvjetnici i pravni savjetnici digitalnim certifikatom kojim se potvrđuje njihov profesionalni status.

5 Kako su zaštićeni prijenos i pohrana podataka?

Osobne podatke koje sudovi prikupljaju pri obavljanju pravnih funkcija obrađuje informacijska platforma sustava Citius koju je osnovao i kojom upravlja Zavod za financijsko upravljanje i infrastrukturu Ministarstva pravosuđa (*Instituto de Gestão Financeira e Equipamentos da Justiça, I.P.*) („IGFEJ, I.P.”), u nadležnosti Ministarstva pravosuđa, koje djeluje kao podgovaratelj najvišeg tijela u pravnom sustavu (u skladu s člankom 4. stavkom 8. i člankom 28. Opće uredbe o zaštiti podataka), tj. Vrhovnog sudbenog vijeća.

IGFEJ, I.P. mora jamčiti provedbu svih odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera kako bi se osigurala obrada podataka u skladu s Uredbom i zaštita prava osoba čiji se podaci obrađuju. U skladu s člankom 37. Opće uredbe o zaštiti podataka Ministarstvo pravosuđa imenovalo je jednog službenika za zaštitu podataka za tijela pod njihovim nadzorom, uključujući IGFEJ, I.P.

Sudac nadležan za predmet odgovoran je za odlučivanje o pristupu osobnim podacima i njihovu prijenosu u sudskim predmetima. Sudac nadležan za predmet donosi tu odluku u skladu s postupovnim propisima primjenjivima na određeni predmet i sa sljedećim pojedinostima propisanim u Općoj uredbi o zaštiti podataka: obradom osobnih podataka koju provode sudovi omogućuje se ograničavanje primjene Uredbe na posebne radnje i postupke koje treba slijediti (članak 23. stavak 1. točke (d) i (f) Opće uredbe o zaštiti podataka); nadzorno tijelo ne smije nadzirati postupke obrade koje provode sudovi pri obavljanju sudbene funkcije (ograničenje iz članka 55. stavka 3. Opće uredbe o zaštiti podataka). Žalbeni postupak predviđen nacionalnim postupovnim pravom primjenjuje se na pravne odluke o tom pitanju.

6 Je li potrebno koristiti neku vrstu elektroničkog potpisa i/ili bilježenja vremena?

Citius

Podnesci i dokumenti koje su podnijeli pravni zastupnici moraju biti elektronički potpisani digitalnim certifikatom kojim se trajno jamče identitet i profesionalni status potpisnika.

Platforma *Citius* osigurava:

- (a) potvrdu datuma i vremena dostave;
- (b) da pošiljatelj dobiva primjerak podneska i podnesenih dokumenata s datumom i vremenom potvrđene dostave;
- (c) da se, ako primitak nije moguć, pošiljatelju šalje poruka kojom ga se obavješćuje da podnesak ili dokumente nije bilo moguće dostaviti na platformu.

Suci i javni tužitelji uvijek podnose službene dokumente elektronički, putem informacijskog sustava *Citius*, s priloženim kvalificiranim ili naprednim elektroničkim potpisom.

U slučajevima koji ne zahtijevaju pravnog zastupnika i u kojima stranka nema odvjetnika podnesci se mogu podnijeti sudu i na jedan od sljedećih načina [članak 144. stavak 7. Zakona o parničnom postupku]:

- (a) osobnim uručenjem tajništvu suda, pri čemu se datum na koji su dokumenti uručeni smatra datumom na koji su podnesci podneseni;
- (b) preporučenom poštom, pri čemu se datum registracije u pošti smatra datumom na koji su podnesci podneseni;
- (c) faksom, pri čemu se datum na koji su dokumenti poslani smatra datumom na koji su podnesci podneseni.

Ako stranka ima pravnog zastupnika i opravdano je spriječena podnijeti dokumente elektroničkim putem, može ih podnijeti jednom od navedenih metoda.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Nakon što se zahtjev podnese u skladu s navedenim uvjetima, podnositelj će od platforme ili javnog bilježnika dobiti potvrdu o podnošenju u kojoj se navode:

- (a) datum i vrijeme podnošenja zahtjeva;
- (b) kod i upute za pristup internetskim stranicama <https://www.inventarios.pt/> kako bi mogao pregledavati predmet;
- (c) referentna oznaka u sustavu Multibanco kako bi platio prvi obrok javnobilježničkih troškova te odgovarajući iznos;
- (d) broj koji će se dodijeliti predmetu nakon plaćanja prvog obroka javnobilježničkih troškova.

7 Plaćaju li se sudski troškovi? Ako se plaćaju, kako ih je moguće platiti i razlikuju li se od troškova postupaka koji se ne vrše elektroničkim putem?

Citius

Da, sudske pristojbe moraju se platiti.

Za plaćanje se najprije mora izdati „jedinstveni dokument za naplatu” (*Documento Único de Cobrança – DUC*) kojem se može pristupiti na internetskim stranicama IGFIJ-a: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais/DUC-Documento-Unico-de-Cobranca>

DUC se može platiti:

sustavom Multibanco ili *elektroničkim bankarstvom* (opcija „Plaćanja državi” (*Pagamentos ao Estado*))

u tajništvu suda karticom Multibanco

u poslovnici vaše banke.

Više informacija možete pronaći pod:

Usluge – Troškovi postupka: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais>

U postupcima u kojima upotreba elektroničkih sredstava nije obvezna, sudske pristojbe smanjene su na 90 % njihove vrijednosti ako stranka sve podneske podnese elektroničkim putem (članak 6. Uredbe o troškovima postupka).

Za platne naloge upućujemo na odgovarajući informativni članak.

Portugal isto tako prihvaća plaćanje sudskih pristojbi bankovnom doznakom iz inozemstva.

Simulator sudskih pristojbi dostupan je na: <https://justica.gov.pt/Servicos/Custas-processuais/DUC-Documento-Unico-de-Cobranca>

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Troškovi postupka popisivanja imovine obuhvaćaju javnobilježničke pristojbe i izdatke. Plaćanje se izvršava elektroničkim prijenosom u sustavu Multibanco s pomoću referentne oznake koja se generira nakon podnošenja zahtjeva.

8 Je li moguće povući tužbu pokrenutu putem interneta?

Da, moguće je odustati od postupka ili povući zahtjev na temelju uvjeta utvrđenih nacionalnim postupovnim pravilima koja se primjenjuju na svaki predmet.

9 Ako tužitelj pokrene postupak putem interneta, može li/ili mora li tuženik također odgovoriti putem interneta?

U načelu, u sudskom se postupku podnesci tuženika sudu podnose elektroničkim putem, a datum na koji se dokumenti dostave smatrat će se datumom na koji su podnesci podneseni (članak 144. Zakona o parničnom postupku).

U predmetima u kojima pravni zastupnik nije potreban i u kojima stranka nema odvjetnika podnesci se mogu uručiti i sudskom tajništvu ili poslati preporučenom poštom ili faksom.

Kad je riječ o postupku popisivanja imovine, vidjeti odgovore na pitanja 4. i 6.

10 Kada se postupak odvija elektroničkim putem, što se događa ako tuženik odgovori na tužbu?

Citius

Ako tuženik želi odgovoriti, zahtjev se i dalje obrađuje elektroničkim putem, neovisno o tome što će se neki dokumenti ispisati. Dokumenti u papirnatom obliku i dalje su potrebni (npr. suci nemaju materijalna sredstva koja im omogućuju analizu predmeta i sastavljanje odluke na odvojenim zaslonima ili pristup digitalnom postupku u sudnici tijekom rasprave; u nekim predmetima sud odlučuje o tome treba li u svrhu detaljne analize ispisati određene dokumente). Fizički spis predmeta mora uključivati samo podneske i postupovne dokumente koji su relevantni za donošenje odluke o meritumu predmeta u skladu s obrazloženom odlukom suca za svaki predmet. Pretpostavlja se da sljedeći dokumenti nisu relevantni (članak 28. Provedbene odluke ministra br. 280/2013):

- (a) zahtjevi za promjenu datuma rasprave;
- (b) administrativne obavijesti i obavijesti o izvršenju povezane s organizacijom postupka i odgovori, kao što su:
 - i. obavijesti kojima se nalaže sudski poziv ili dostava strankama;
 - ii. obavijesti kojima se određuje raspored rasprava;
 - iii. obavijesti o slanju predmeta javnom tužitelju;
 - iv. obavijesti o istražnom postupku koji provode različiti odjeli kao što su tijela kriminalističke policije, matični uredi, Nacionalni institut za sudsku medicinu i forenziku u Portugalu (*Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses I. P.*), Uprava za zatvorski sustav i društvenu reintegraciju (*Direcção-Geral de Reinserção e Serviços Prisionais*) ili Glavna uprava za socijalnu sigurnost (*Direcção-Geral da Segurança Social*);
 - v. pečati potvrde javnog tužitelja i suca;
- (c) prihvaćanje imenovanja izvršitelja koji će dostaviti sudski poziv;
- (d) interna komunikacija;
- (e) negativni certifikati koji su rezultat pretraživanja baza podataka u odjelima javne uprave;
- (f) posebne radnje, komunikacije ili obavijesti izvršitelja.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Javni bilježnik mora zabilježiti sve korake postupka na platformi tako da se svaki korak može utvrditi i da se mogu pronaći preslike povezanih i svih popratnih dokumenata.

Svaki službeni pravni akt koji podnosi osoba uključena u postupak, a nije dostavljen elektroničkim putem, javni bilježnik mora skenirati i unijeti u spis povezanog postupka popisivanja imovine.

Ako prethodno navedeno skeniranje dokumenata nije moguće zbog prirode podnesaka ili bilo kojeg drugog dokumenta koji je podnijela zainteresirana strana, javni bilježnik mora zabilježiti akt na platformi za upravljanje postupkom popisivanja imovine, navodeći da se predmetnom dokumentu može pristupiti u javnobilježničkom uredu.

11 Kada se postupak odvija elektroničkim putem, što se događa ako tuženik ne odgovori na tužbu?

Ako tuženik ne odgovori, tužba slijedi primjenjivi postupak i digitalno se obrađuje do svojeg zaključenja. Određeni će se dokumenti ispisati, kao što je objašnjeno u odgovoru na prethodno pitanje.

12 Je li moguće dostaviti dokumente sudu elektroničkim putem, i ako jest, u okviru kojih je postupaka te pod kojim uvjetima to moguće?

Vidjeti odgovore na pitanja 2. i 4.

13 Je li moguće uručiti sudske dokumente, a osobito presude, putem interneta?

Citius

Kako biste saznali u kojim slučajevima sud dopušta dostavu internetom, pogledajte informativni članak „Dostava pismena – Portugal”, posebno odgovore na pitanja 5. i 6.

U slučajevima u kojima je dostava elektroničkim putem dopustiva, ona se obavlja na platformi Citius koja automatski osigurava dostupnost dokumenata i omogućava njihov pregled na <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/>.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Javni bilježnik obavlja dostavu pravnim zastupnicima stranke koja je već uključena u postupak na platformi za upravljanje postupkom popisivanja imovine, u ograničenom dijelu sustava rezerviranom za pravnog zastupnika. Dostava se smatra obavljenom treći dan nakon što se dokument stavi na raspolaganje u ograničenom dijelu sustava rezerviranom za pravnog zastupnika ili sljedećeg radnog dana ako taj dan nije radni.

Kad je dokument dostupan u ograničenom dijelu platforme za pravnog zastupnika, na adresu e-pošte koju je prethodno naveo istodobno se šalje e-poruka kojom ga se obavješćuje da je dokument dostupan na platformi.

Ako se dostava obavlja izravno strankama, dokumenti se dostavljaju u tiskanom obliku u skladu s uvjetima iz Zakona o građanskom postupku te se bilježe na platformi za upravljanje postupkom popisivanja imovine, s priloženim elektroničkim potpisom dotičnog službenika.

14 Je li moguće elektroničkim putem donositi sudske odluke?

Kako biste saznali u kojim slučajevima sud dopušta dostavu sudske odluke internetom, pogledajte informativni članak „Dostava pismena – Portugal”, posebno odgovore na pitanja 5. i 6.

Sudske odluke donose se u sustavu *Citius – Magistrados Judiciais* te se stavljaju na raspolaganje na platformi Citius.

15 Je li se moguće žaliti i primiti odluku o žalbi putem interneta?

Da, elektroničkim putem može se dostaviti sljedeće: zahtjevi za odobrenje podnošenja žalbe, izjave o žalbenom razlogu i odgovori te pritužbe protiv odbacivanja žalbe ili protiv obustave postupka odlučivanja o žalbi.

Kad je riječ o dostavi odluke o žalbi, vidjeti odgovor na pitanje 13.

16 Je li moguće putem interneta pokrenuti ovršni postupak?

Da, u Portugalu se postupak izvršenja može pokrenuti internetom.

17 Mogu li se stranke ili njihovi pravni zastupnici referirati na internetske predmete? Ako da, kako je to moguće učiniti?

Citius

Osim kad je riječ o postupku izvršenja, u koji same stranke imaju uvid, u sve ostale sudske postupke uvid putem interneta imaju samo pravni zastupnici (odvjetnici i pravni savjetnici), izvršitelji i, u postupcima u slučaju nesolventnosti, upravitelji u slučaju nesolventnosti.

U postupak izvršenja uvid ima vjerovnik ili dužnik na poveznici: <https://processoexecutivo.justica.gov.pt> nakon prethodne autentifikacije digitalnim certifikatom koji je integriran u osobne iskaznice ili mobilnim digitalnim ključem. Uvid je moguć u skladu s postupcima i uputama navedenima na internetskim stranicama.

Platforma za upravljanje postupkom popisivanja imovine

Stranke i njihovi pravni zastupnici mogu imati uvid u postupak popisivanja imovine na platformi za upravljanje postupkom popisivanja imovine.

Stranke tom sustavu mogu pristupiti isključivo u tu svrhu s pomoću koda koji su dobile od javnog bilježnika tijekom prvog dostavljanja dokumenata dotičnoj stranci.

Mjerodavno zakonodavstvo

Zakon br. 41/2013 od 26. lipnja 2013. – Zakon o parničnom postupku

Provedbena odluka ministra br. 280/2013 od 26. kolovoza 2013. – Elektronička obrada sudskih predmeta

[Zakon br. 117/2019 od 13. rujna 2019.](#) – Pravni režim za postupke popisivanja imovine

[Provedbena odluka ministra br. 278/2013 od 26. kolovoza 2013.](#) – o obradi dokumenata i uvjetima postupka popisivanja imovine

Korisne poveznice

[Portal Citius](#)

[Portal pravosuđa](#)

[Glavna uprava za pravosuđe](#)

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Zavod za financijsko upravljanje i infrastrukturu Ministarstva pravosuđa](#)

Napomena

Informacije iz ovog informativnog članka nisu obvezujuće za kontaktnu točku Europske pravosudne mreže u građanskim stvarima, sudove, druge subjekte ni tijela. Potrebno je pročitati važeće zakonodavstvo koje bi moglo podlijegati redovnim ažuriranjima ili promjenama u tumačenju na temelju sudske prakse.

Posljednji put ažurirano: 15/04/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.